

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 202/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť advokáta JUDr. V. K., K., zastúpeného advokátkou JUDr. A. P. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru východ, oddelenia vyšetrovania v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. V. K. o d m i e t a z dôvodu jej neprípustnosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. apríla 2012 doručená sťažnosť advokáta JUDr. V. K., K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného

advokátkou JUDr. A. P. H., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru východ, oddelenia vyšetrovania v Košiciach (ďalej len „úrad boja proti organizovanej kriminalite“) v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012.

Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že uznesením vyšetrovateľa úradu boja proti organizovanej kriminalite sp. zn. ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012 z 21. februára 2012 mu bolo vznesené obvinenie za zločin marenia spravodlivosti podľa čl. 344 ods. 1 písm. b) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona.

Sťažovateľ uviedol, že 21. februára 2012 bol prítomný na hlavnom pojednávaní Špecializovaného trestného súdu v Pezinku (ďalej len „Špecializovaný trestný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. PK 1 T 26/2011, kde obhajoval svojich klientov v kauze tzv. S. Sťažovateľ ďalej dodal, že po prednesení záverečných rečí a odobratí sa senátu Špecializovaného trestného súdu na záverečnú poradu a po zbalení svojich osobných vecí a vyjdení z pojednávacej miestnosti došlo v čase o 17.17 h k jeho zadržaniu príslušníkmi úradu boja proti organizovanej kriminalite. Sťažovateľ uviedol, že toto zadržanie považuje za nezákonné a protiústavné, porušujúce jeho základné právo na osobnú slobodu. Podľa jeho názoru sa uskutočnilo demonštratívnym spôsobom pred očami verejnosti a viacerých médií. V tejto súvislosti poukázal na to, že deň pred svojím zadržaním sa zdržiaval v budove úradu boja proti organizovanej kriminalite v K. v súvislosti s inou trestnou vecou, a zároveň vyslovil názor, že vyšetrovateľ už vtedy musel mať vedomosť o zamýšľanom zadržaní a že toto naschvál naplánoval tak, aby sa udialo pred zrakmi jeho klientov a ďalšej verejnosti. Vo vzťahu k uvedenému sťažovateľ dodal: *„Mám zato, že neexistuje zadržiacia právomoc ÚBOK-u ako ani inej policajnej zložky v budove akéhokoľvek súdu, bez toho, aby mu predchádzal prinajmenšom aspoň súhlas predsedu súdu.“*

Sťažovateľ ďalej pokračoval, že po zadržaní bol príslušníkmi úradu boja proti organizovanej kriminalite eskortovaný do K. a bolo mu doručené uznesenie o vznesení obvinenia. Následne bol vypočutý vyšetrovateľom a umiestnený v cele policajného zaistenia spolu so svojimi osobnými vecami nachádzajúcimi sa v obálke (peniaze, mobilný telefón, kľúče). Počas svojho zadržania v cele policajného zaistenia nachádzajúcej sa v K. žiadal príslušníkov polície o kontakt so svojím obhajcom, ale jeho požiadavke nebolo vyhovené, a preto na mieste podal službukonajúcemu príslušníkovi polície ústnu sťažnosť.

Sťažovateľ uviedol, že 24. februára 2012 ešte pred predvedením pred sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) ho v cele policajného zaistenia v K. navštívili vyšetrovatelia úradu boja proti organizovanej kriminalite, ktorí ho podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku vyzvali na vydanie veci – mobilného telefónu. Sťažovateľ odmietol vyšetrovateľom vydať túto vec odvolávajúc sa na to, že pri úkone nie je prítomný jeho advokát ani zástupca Slovenskej advokátskej komory, zároveň namietal, že podľa § 89 ods. 2 Trestného poriadku sa povinnosť na vydanie veci nevzťahuje na vec týkajúcu sa skutočností, o ktorých platí zákaz výsluchu a povinnosť mlčanlivosti. Podľa vyjadrenia sťažovateľa mu následne vyšetrovateľ predložil „*vopred pripravenú*“ zápisnicu a príkaz na odňatie veci podľa § 91 Trestného poriadku, ktorý bol podľa neho nezákonný, neopodstatnený, vydaný bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora a neobsahoval náležitosti príkazu podľa § 181 Trestného poriadku. Sťažovateľ súčasne vyslovil názor, že tento príkaz považuje za nezákonný aj z toho dôvodu, že pred jeho vydaním sa vyšetrovateľ vôbec nepokúsil o miernejšiu formu „*nátlaku*“, napr. uloženie poriadkovej pokuty, a zároveň pripomenul, že pri tomto úkone nebola prítomná nezúčastnená osoba tak, ako to vyžaduje zákon.

Podľa vyjadrenia sťažovateľa vyšetrovateľ nepribral do konania znalca pre účely zistenia a skúmania obsahu telefónu, čo podľa jeho názoru svedčí o tom, že vyšetrovateľ disponuje s údajmi v jeho mobilnom telefóne nekontrolovateľným spôsobom. Okrem toho vyslovil názor, že na odňatie jeho mobilného telefónu neexistoval žiaden dôvod, pretože táto vec vôbec nesúvisela s trestnou činnosťou, z ktorej bol obvinený. Tým podľa jeho názoru došlo k porušeniu jeho práva na ochranu súkromia.

K celému prípadu sťažovateľ dodal, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 18/2012 z 24. februára 2012 bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale na základe sťažnosti proti nemu a následnému rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Tpo 9/2012 z 5. marca 2012 bolo prvostupňové rozhodnutie zrušené a on bol ihneď prepustený z väzby na slobodu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Základné právo JUDr. V. K., advokáta, na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, obsiahnuté v čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj v čl. 8 ods. 1, ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, bolo porušené postupom, zásahmi a rozhodnutiami MV SR - Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor Východ v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012.

2. Základné právo JUDr. V. K., advokáta, na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, a základné právo na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom MV SR - Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Úradu boja proti organizovanej kriminalite Východ v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012 porušené bolo.

3. Sťažovateľovi JUDr. V. K., advokátovi, sa priznáva primerané zadostučinenie v celkovej výške 5.000,-€, ktoré mu je povinné vyplatiť Ministerstvo vnútra SR - Prezídium policajného zboru SR do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR.

4. Ministerstvo vnútra SR - Prezídium policajného zboru SR do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu SR, je povinný uhradiť sťažovateľovi JUDr. V. K., advokátovi, trovy právneho zastúpenia na účet jeho právneho zástupcu JUDr. A. P. H. do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Ministerstvu vnútra SR - Prezídium policajného zboru SR a jeho zložke Úradu boja proti organizovanému zločinu v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-53/BOK-VY-2012, zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. “

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namietal porušenie svojich práv postupom úradu boja proti organizovanej kriminalite v súvislosti s jeho trestným stíhaním nachádzajúcim sa v štádiu prípravného konania.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity je založený na tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 277/09).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 210 Trestného poriadku obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prierahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd považuje žiadosť o preskúmanie postupu policajta podľa Trestného poriadku a následne podnet, ako aj opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok nápravy, ktorého vyčerpaním pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa možno domôcť ochrany svojich práv (m. m. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, III. ÚS 24/2012).

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach (napr. III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08) vyslovil opakovane právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (žiadosti o preskúmanie postupu policajta, podnetu, opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry

vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia práv, ku ktorému malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť v súvislosti s postupom úradu boja proti organizovanej kriminalite v prípravnom konaní (m. m. napr. I. ÚS 186/05).

Z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ podal žiadosť o preskúmanie postupu policajta (je zrejmé len podanie ústnej sťažnosti službukonajúcemu policajtovi v cele policajného zaistenia) či podnet podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre proti namietanému postupu úradu boja proti organizovanej kriminalite, hoci tak mohol a mal urobiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. V okolnostiach prípadu možno podľa názoru ústavného súdu totiž žiadosť o preskúmanie postupu policajta a podnet (a prípadne aj opakovaný podnet) považovať za iný právny prostriedok ochrany podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ktorý zákon (Trestný poriadok a zákon o prokuratúre) sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje a na ktorého použitie je podľa uvedených predpisov oprávnený.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. mája 2012